

General | | Actualitzat el 28/10/2020 a les 06:37

Com afecta la segregació escolar al teu municipi?

Parlem amb Joan Cuevas, cap de projectes de la Fundació Jaume Bofill, sobre la situació alarmant de segregació escolar que hi ha a les aules de Catalunya, que pot créixer a causa de la Covid-19

[inicentrareport] Les dades són alarmants. Catalunya se situa entre els deu països de la Unió Europea amb més segregació escolar. Amb la crisi de la Covid es tem que aquest fet empitjori.

Per parlar sobre la segregació escolar hem parlat amb el cap de projectes de la Fundació Jaume Bofill, on s'han realitzat diversos estudis sobre segregació a Catalunya.

[GotaVerdaPle] Què és la segregació escolar?

[GotaVerdaBuit] Parlem de segregació escolar quan trobem que la xarxa de centres educatius la població vulnerable i l'alumnat migrant està distribuïda de manera desigual i es concentra en uns determinats centres generant que hi hagi centres segregats i d'altres que no.

A Catalunya el fet és que va més enllà de la segregació urbana. El problema és que les escoles estan més segregades que els barris on hi ha aquestes escoles.

[GotaVerdaPle] Què és el que provoca aquesta segregació escolar?

[GotaVerdaBuit] Fonamentalment el fet que no hi hagi polítiques públiques ni mecanismes per fer-hi front. Hi ha mecanismes per detectar l'alumnat vulnerable: per exemple alumnes que es vagin matriculant a diferents centres, que la matrícula viva no es centri a determinats centres educatius, posar un mínim i un màxim d'alumnes en situació vulnerable, amb la qual cosa t'assegures que totes les aules siguin mínimament diverses. Hi ha municipis de Catalunya que ja ho estan aplicant.

[GotaVerdaPle] Quina és la situació a Catalunya?

[GotaVerdaPle] Els nivells de segregació a Catalunya són molt elevats. Mesurant la segregació escolar tant per alumnat d'origen estranger com per alumnat vulnerable hem trobat que estem a dintre dels 10 països de la Unió Europea amb segregació Escolar. Hem normalitzat una situació molt perjudicial.

[GotaVerdaPle] Quines són les conseqüències d'això?

Més enllà de que sigui moralment reprovable el fet que hi hagi centres de pobres i centres de rics té conseqüències també en l'àmbit educatiu. Amb l'anàlisi de les dades el que veiem és que l'alumnat vulnerable té una tendència als 15 anys, una vegada acaba l'escolarització obligatòria, a tenir resultats educatius inferiors a la mitjana. En concret es queda l'equivalent a mig any menys d'escolarització. Quan l'alumnat vulnerable va a un centre segregat aquesta distància arriba als tres anys de diferència. El cost de tenir una xarxa amb centres segregats és molt elevat en resultats educatius globals.

[GotaVerdaPle] Què cal fer davant de tot plegat?

[GotaVerdaBuit] Caldria repartir l'alumnat de forma equitativa. Un 53% dels municipis de més de 10.000 habitants, en el darrer estudi que hem fet, empitjoren els nivells de segregació en els últims 5 anys. 75 municipis estan en nivells de segregació alts o molt als. Ens preocupa aquells municipis amb nivells alts o molt alts que no estan aplicant mesures suficients. La bona notícia és que hi ha municipis que estan fent unes bones polítiques públiques (Manlleu o Balaguer), per reduir aquests nivells.

Barcelona, Terrassa, Sabadell o Mataró són localitzacions amb alta segregació però on també s'està fent bona feina.

[GotaVerdaPle] Què és el que tenen en compte les famílies a l'hora d'escollir centre educatiu?

[GotaVerdaBuit] En un estudi que vam fer de la Fundació Bofill, el factor proximitat tenia un gran pes entre les famílies més vulnerables. En canvi la resta de famílies veiem que escollien centre no tant per projecte o centre educatiu sinó que es descartaven alguns centres per pors, sospites o rumorologia.

Hem d'aconseguir que el sistema educatiu sigui equivalent: tu no vas a un CAP o un altre en funció de com t'atenen. Et trobes que a tots el servei és més o menys igual. El mateix ha de passar a les escoles. Que els centres amb més vulnerabilitats tinguin més recursos, un finançament asimètric, i fomentar un projecte educatiu i amb professorat que s'ho cregui i que estigui motivat.

[GotaVerdaPle] Com afecta la crisi de la Covid a la segregació?

[GotaVerdaBuit] El que ens preocupa de la Covid és que es pugui incrementar aquesta segregació: hi ha més alumnat vulnerable perquè hi haurà mecanismes vulnerables. En un moment en el qual no tenim els mecanismes per declarar l'alumnat vulnerable com toca, si a més en nombre augmenta, doncs no podrem fer aquesta.

Els nivells de segregació continuen sent molt alts i amb la crisi de la covid, si no posem els mecanismes necessaris, la situació serà més crítica.

[GotaVerdaPle] Què podem fer nosaltres com a famílies o com a comunitat educativa?

[GotaVerdaBuit] Parlant i visibilitzant la segregació. Aplanant el camí i fer que els ajuntaments es comprometin a desplegar mesures. Fer saber que és un problema que preocupa, fent arribar informació als grups municipals o promovent una moció a l'Ajuntament.

[ficentrareport]